

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

MAGYAR ÉS VEND NYELVŰ VEGYES TARTALMU HETILAP.

A „Muraszombati gazdasági fiók-egylet” s a „Muraszombati dal- és zene-egylet” hivatalos közlönye.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:
Egész évre 3 fr. Félévre 1 fr 50 kr. Negyedévre 75 kr.
Egyes szám ára 10 kr.

Felolvasó szerkesztő: **KOVÁCS KÁROLY.**

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztésig közlemények a szerkesztőséghez intézendők.

Előfizési pénzek és reklámhírek a kiadónálhoz (Grünbaum Márk.) intézendők.

Kiadó-lapnyelvjárás: **GRÜNBAUM MÁRK.**

Hirdetési díj: 1 ha-ábrós poltisor egyszeri hirdetésnél 10 kr. többesori hirdetésnél soronként 6 kr. Bélyegdíj 30 kr. Nyilatkozó poltisor 25 kr.

Mikor itassuk lovainkat?

Mikor? Hát mikor megszövegnyak! mondja egyik-másik paraszti-gazda az elől álló kérdés előlvasójának, már azt, hogy mikor és hogyan kell a lovat megitatni, csak nem tanulja az újságból, meg csak az volna ám a szegény! Pedig de sok bölcső ember nem vette már azt észre, hogy lovat vagy azzal rendelje el, hogy akkor itassa meg mikor nem kellett volna, vagy azzal, hogy nem adott neki vizet akkor, mikor annak illeje volt.

Maránként az utóbbinál! — Bajon a mezei munka illeje, ki-megy a gazda szántani, boronálni; maga a barázdá végebe bocsássa a vizes korszót, és a rekkenő meleg hatása alatt napközben a gyökér huz abból mint-akár a legjobb hegyaljáról. Képzéljük el, hogy milyen kiunt állana ki a munkás ember, hogyha reggeltől délig és ismét esteig szomjazna kellene dolgozania. Lovai azzal szinten izadnak a nap hevetől, és — miután több munkát végeznek, s azzal nagyobb terjedelmű tettel bírnak gazdájuknál, a munka közben több nedvességre is van szükségük, mint az embernek s jobban megszomjaznak mint az ember. És mégis mit tapasztalunk? hogy eszébe sem jut a gazdának, lovat kiűn a mezei munka közben megitatni. Ez tehát nemcsak oktalanság, mert azzal drága jószágunk romlását előidézhethetjük, hanem kelletlenség, szívvelenség is, midőn azt a szegény állatot, melyet Isten gondozásunkra bízott, melynek beállítását arra írt, ok nélkül kiazozzuk.

Az eszélyes okos gazda tehát a mezei munkák idejében haesak nagyobb fáradság nélkül megteheti, nemcsak a maga, hanem a marhája számára is vigyen ki magával vizet a mezőre, s itassa meg azt a szegény állatot munkaközben is.

Nagyon fontos kérdés még a lovak egészségére nézve, vajon az etetés előtt vagy után itatunk? Általában fősabály, hogy kevéssel az etetés előtt, sem pedig miután, vagy rövid idő múlva az etetés után, a lovat itatni nem szabad. — Kiténik ezen állítást illetőleg jó tanács helyesége az alábbiakból:

Az emésztés t. i. abban áll, hogy a gyomor a benne létező nedvesség, melegség és a szájon keresztül bele érkeztet tápanyagnak különböző megfogtatása — megkeverésével megfőzi, péppé adlakítja az eddelst s azzán a belek segítségével annak az elkészített pépnek, eledelnek használhatóbb részeit szerte bocsátja a testbe, vérbe. — a használhatlan részt azzán a vastagbelen keresztül kibocsátja a testből. Most már, miután az emésztéshez — a mint felettebb

Gda moremo napájati konye?

Gda? Te, gdá, szo zshóh! — právi eden ali drúgi páverszki vert ton pitanye procsesni; — „ton sze zsu dónak nemo z-novine vesno, gda i kak moremo szvoje konye napajati, ton bi esese lejpi spol bio?” Hg pa kelko konyzski vertov je nej zelou esese na pamot, ka je konye ravno z-tem pokrýva, ka ga je je napajto, gda bi ga nej urboto, ali z-tem, ka nyemi je nej te dno volo, gda je tisz- tóhí ezaji bio.

Ozramno szamo pri tom szledjeyem! — Nóri párlé polszkoja dola ezaji, vóde vert orat i vlačat; szam za szebe na konyzi nyive notri v-brado nálese volen vres i vu toj velkoj huzi sze nikolko-krát fisz napje, kakda bi to najbóse vito bilou Zmiszno szí, kakso manro bi prepri te delaven eslovek, esi bi od gojdo mo do polduca i pa do večera zsedem mogó delati. Konyi nyemi pa tóhí moremo sviczojo od velike vresine szelaci, i da veis deca oprávl- jaje pa vekte tejló majo od verta, med delom túdi vees vlage potre- bújejo i bole obzajajo od esloveka. Pa dónok ka vzememo na pamet? ton, ka szí vert ni ne zmiszli na tou, esi bi konye vónaj na pouti túdi trébo napajiti. — Tou je pa nej szamo nezupramotni, ar szí szvoje drago vresnosz nálehzi szkavramo, nego i velika nedúnoszt, nezstrecnoszt túdi, gda to sztrouto szvár, sterc szkerb je goszpoda boug na nasz zavipajo, steroj nasz za goszpodara vesino, brezí zroka mantramó.

Szpameten eseden vert tak, vu vrejucni polszkoja dela, esi je brézi velki trúdivog mogouese nej szamo za szebe — nego i za szvoje marho túdi more vodou z-szelom pelati na poute i napajiti to szir- masko govodo med delom.

Preves zaúmeuto pitanye je esese na konyzsko zdrávje gle- domes, jeli je pred poláganyom ali po poláganyi mámo napájati? — Vszepoprejk je tou te vísényi regula, ka nesznimo z-máim ezajtom pred poláganyom pryle, i po poláganyi vesazsi za krátki ezaji túdi nej — konye napajati. Vesazsi bomo vidili toga dobroga tanácsa isztinoszt vu naszledúvajoucsi redáj.

Csaranye v-tom sztoji, ka zsalondecz v-sezbi bodouco vlage, toplouco po go-gubeci notri pridouco hráno vevsféle formo pre- obráca, vkápnzjejsa i tak vózkúha, na moesnik obrné, teda toga go- tovoga moesnika za nácz, za haszek bodouese tále z-pomocsjov ker- vajicz po czejlom tejlí i krvi rapzpsztí, rapzose, — te nebasznoviti tál pa szkousz po toj kusztoj krvajiesi vópászti z-tejla. Zlaj tak, da tejló

TARCZA.

A titokzatos fekete láda.

ELBESZÉLÉS. Írta: MIKSZÁTH KÁLMÁN. IV. FEJEZET. (Folytatás.)

El is ment azonnal fölkeresni barátját s becsánatot kérni tőle, azért amit ellene vétett.

— Bár bíztam volna benned — mondá zokogva — bár hallgattam volna tanácsaidra, most nem volnék elbagyattott koldus!

Azzal aztán elbuzéltte neki egész szerencsétlenségét, miképen bannak vele gyermekét, pedig ez még csak a kezdet, hát még később, hogy lesz majd?

A böies Stankovics gondolkozva simogatta meg fehér haját és így szólt: — Jó, hogy hozzáim jöttél Péter, mert, ez egyszer még kiváglak a sárból, de azzán vigyázz magadra, mert én so leszek itt többé, érzem közeli halálomat.

V. FEJEZET.

Mi volt a kis fekete skrinnyében?

Sokáig tanakodtak együtt, ki tudja mit határoztok mit nem. Mikor elváltak késő este volt. A két jó barát épen olyan melegen szorította meg egymás kezét, mint régen azelőtt. Kartalyi szíve egészen átmelegedett s mióta átáldta birtokát, azzóta ma először fért önelégülten haza.

A holdvilág ábrándosan világította meg alakját, amint megmégültl útközben, megtérőül izadó homlokát zsebkendőjével s fölkaezagott.

Ugyan mitől lehetett olyan jó kedve? — Ha eddig két hétre Erzsékelnek némpája volt s ilyenkor minden évben összeszoktak jönni a testvérek szülővárosukban. Most is megjőttek Kinyaiék és Kormocsk, valamint több távoli atyafi a környékről.

Az úr irag megtelebésben meglétek, hátra ültettek a hosszú asztalnál, melyet vidám vendégsereg környékezett. Senki sem törődött vele, leányai még csak azt sem kérdezték tőle, hogy éri magát. Mindenben látszott, hogy ő főlélges teher már itt.

TARCZA.

Csarna lada szkrivnoszti.

PRÍPOVESZT. Pisana po MIKSZÁTH KÁLMÁN. IV-ti tao. (Nadaliványe.)

Túdi je vesazsi odiaso iszkat szvojeja priatela i odpúsesejnye odnyoga proszta za tou, ka nyemi je prepzejo.

— Bár bi zse vtipu vu tebi — je právo jousies — bár bi poszúhno tvoje tanács, zdaj néhí odzstavljeni koudis bio!

Potom je prepovedávo po szvojoj neszrezi: kak szí dunojo zsyum deca, pa je tou esese szamo zaszétek, kakda pa bude esese szledi?

Te moder Stankovics je zamisleni poglado nyegove bejle vlašé i právo je:

— Dobro, da szí k-meni prisao Peter, ar zdaj esese ednouk te pomem z-nevonle, ali te pa pazi na szebe, ar jasz túdi nebom tú vees, csútím mojo szmrt priblizsivat.

V. TAO.

Ka je bilou v-esernoj skrinyczi?

Dugo szta zse tanácsivala, sto zná, ka szta zkoncsala, ka nej. Gda szta rázno sla, je zse nous bilu. Tiva dvá priatela szta szí tak vrejlo roke sztisznola, kak zse dávno pred tem. Kartalyi szerez zse je czelou odogrelo i od onoga dnéva mao, gda je szvojo vresnoszt prijk dao, je deszob ob pivim veszelo son domo.

Meszecz nyemi je lepon szvejtó, gda je na pouti veeskrát sztano z-rob- czom dolí zbrisanou znoj z-szvojeja esela ino szo zaszmejao.

Odkoj je mogao tak dobre volúe biti?

Koma za dva tjedna je bilou godovnou Özsike, na steri den szo szesztre vszako leto vkúp prisle vu varasi szvojeja roszvoja. Zlaj szo túdi prisli Kányovti i Kormosovi, kak túdi drúga dalsénya rodbina z-oue krogline.

Sztároga goszpoda szo zaldosta zametavali, odajza szo ga poszádili pri sztoli, okoli steroja je veszeli sereg gosztor szedo. Nisese je nej márao za

mondva volt — a testnek természetes melegségére szükség van, közvetlenül az etetés előtt a gyomorba került víz pedig a gyomrot és a beleket áthűti, azok a hideg víztől egészen átfázniak, — következék, hogy az ily gyomor épen nem, vagy csak nehezen tudja az eledelet megemészteni, inam emésztéshiány azután különböző gyomor- vagy belbajnak lehet kulforrása.

Miert nem jó az, ha mindjárt az etetés után itatunk?

A 16 ugyanis 10—15 liter vizet bevesz egyszerre; most ez a nagy vízmennyiség meglehetősen erővel nyomulván a gégeből a gyomorba, belekbe, — maga előtt söpri a mi utjában van, tehát a takarmányt is, a mit az állat csak az ímént megvevett; e szerint az a gyomor által nemcsak meg nem emésztetik és az állatnak mihasznára sincs, hanem abból egyes részek, például zabszemek, a belek belső oldalára ragasztnak és így könnyen bélgyulladást, nemritkán az állat elhullását idézhetik elő.

Francoisországban kísérletet tettek egy félóra, a melyet abrakolás után azonnal megittatnak s azután egy félóra múlva levágták. Megvizsgálták gyomrát és beleit és azt tapasztalták, hogy az abrakolt zab legnagyobb része már ki volt mosva a gyomorból, emésztetlenül át lett szállítva a belekbe és csak igen kevés rész volt, a melyet a gyomor magának feldolgozott, vagyis amit a test megemészített.

Úgylen tehát a gazda, hogy lovait etetés előtt vagy etetés után mindig egy jó félórával előbb vagy utóbb itassa.

Tekintetes Szerkesztő úr!

Becses lapja f. é. 27. számában megjelent s a gederózi állami népiskola néhány tanulótesének a regedei iskolákba járásáról szóló közlemény folytán van szeresém e lapok hasábjain közöndmásra hozni, hogy az innen regedei iskolákba járást fűltö ministéri rendelet végrehajtására nézve a gondnokság a kir. Főtanfelügyelő úrtól több ízben szigorú meghagyást kapott. De a gondnokság részint rokoni összeköttetések és szomszédi viszonyok miatt, részint pedig azon meggyőződésből, hogy a tanítóval egyetértéssel lehetőleg szép szóval és békés móddal, különösen pedig ez iskola vörözgásával a néhány makacsokból s talán stájer szellem- és érzelmű szülőt előbb-utóbb ügyis megnyeri: öket a kir. tanfelügyelőségől folyton mentegette. Amde a gondnokság reményében ez iskola 4 évi fennállása folytán nagyon is eszalokozott, mert a szülők nemcsak a már regedei iskolákba járó gyermekeiket 12 éves korukig bezárólag, sőt azontul is járatták, hanem folyton újoncokat és itt 1—3 osztályt végtettek is a tankönyvet imi, mulasztásai kimutatásokat kiadni? Megmutatják ök, hogy oda adják gyermekeiket, a hova nekik tetszik, s azért is járatták öket Regedébe, mint már amnyi év óta, stb. Az egész tilalomnak pedig a tanító az oka, ezeeu! el kell őt mozditani iskolával együtt, — s azután szabad lesz a vasár! Akadt is emb-örök, kinek lelkiismerete és hazafi-érmelvével összefért a rút áskálódást megirni és azt a miniszterhoz felterjesztés; — de eredménytelenül, mert nem állt vasn. törvényhatóság s a kir. tanfelügyelőség. Levjött határozat hogy a ministéri rendeletnek engedelmesséki kell, és az azt áthágozó szigorúan büntetendő. — Ezután következett gondnoksági értekezlet, melyre a makacs családok már most 3-szor meghívattak s azon ez egyszer meg is jelentek. A határozat felváltotta, megmagyarázatot! En mint tanító és gondnoksági jegyző, iparkodtam most újból belkőre beszélni, hogy mennyire kívánatos saját jól felfogott érdekekben is gyermekeiket a magyar nyelvre tanítani és öket magyar honpolgárokká itthon neveltetni. Hisz maguk is belátják, hogy a megvető, örösigóktól, árvasszóktól, telekölönyvöl, ügyvéd-k, lelkesek, jegyzők, tanítóktól stb. mindig csak magyar irást kapuak, s mily baj az, hogy a legszorgosabb munkájokat is néha oda kell hagyniök és keresni valakit, ki az érkezőt irasukat elolvassa és nekik megmagyarázza. Másrészlől meg sok eszlásnak is vannak köteve, ha a magyar irást nem ismerik és magyarul nem tudnak. Lám e vend földművelés népnek mennyire szükséges volna ismereteit jól magyar könyvek és lapok olvasgatása által bővitöni, mert maipak csak tanult okos ember lehet valamine. Az állam-nyelv tudása minden magyar kázaiknak nem csak szükséges, de azt megtanulni kötelesség is. A regedei iskolában pedig nemcsak a magyar nyelvet nem, hanem a magy. hazai földrajzot, történelmet és alkotmányt, melyeket minden magyar hazafilnak szükséges van, tanulják; s így az innen regedei (stájer) iskolába járók majdan mint felnöttek, magyar polgári jogukat és

Ebéd után a három testvér kiült a folyosóra s a háziasszony Erzsike vitte köztük a szót:

— Apát már elűntam, nagyon kiállhatatlan szokásai vannak, lehetne bementek amnyi illedelem, hogy most már ti vegyétek magatökhöz. En már nem tőröm tovább.

— Nekem nem lehet most — mondá Anna — elutaztam a férjemmel Balaton-Füredre.

— Nálunk meg helyiség nincs — ellenveté Mariska. Nincs hova tennem az öreget. Az egyetlen fölösleges szobánkat átengedtem a nevelőnek.

— Hát akkor mit csináljunk az öregele?

— Elég erős még, hadm dolgozzék. Más ilyen öreg urak díjnokoskodni szoktak a megrénél s maguk szerzik élelmüket. Szeretném tudni, miért ne tehetné ezt ami apánk is? A munka élvezet és egészség.

E pillanatban meghuzták kívül a kapuajtó csöngettyűjét.

Egy jól öltözött idegen úri ember lépett be a virágokkal tele illeltett udvarra s egy kis drága müvű ebéna ládacsak hozott a höm alatt.

— Kit tetszik k-resni? kérdé Erzsi, möhó kíváncsisággal.

— Az öreg Kartalyi Péter urt — felelte az idegen.

— Ah — szóló elblyesztett ajakkal Anna. Hát még az öreget is keresheti valaki?

— Nem tudja? Nem tudja elmagyarázni a magán dolgait — panaszkodik Erzsi, majd az idegen felé fordult nyersen: „Mi tetszik velet?”

— Elhoztam neki az ékezkereit — felelte az idegen szerényen — a melyeket rám bízott egykor, valamint ama harmincezer forintot, melyet nekem kölcsönzött.

Ah! Most kellett volna látni, hogy változott át a három gonosz leány arca egy szempillantás alatt, hogy rohant be Erzsike a belső szobákba szép esengő hangon kiabálva.

— Apám, apusám! Jöjjön ki kedves jó apusám! Keressk valamiert. Az öreg ur előcsoszogott nagy hidegvérrel. „No ki az? Mondá. — Aha ön az kedves barátom! Tehát elhozta azt a „eskölöséget”. No menjünk be majd megolvassom. Nem való az ilyesmit a gyerekek előtt végezni.

(Vége. köv.)

k-czeranyi to natúrno toplouso potrebúje, — vesazsi pred poláganyom v-zsaloudecz pridouca voda pa zsaloudecz i krvajicez prehladi, stere sze od te mrzle vodé szplój premrzajije — je gvúšno i svetlo, ka te zsaloudecz nemre brezi toploucase kúhati, ali pa szamo jáko tetsko czeru to hrano, z-stere talinge teda rázloesni betegov je znájó nasztánöti v-zsaloudecz i v-krvajiczej.

Zakaj je pa nej dobro, esi vesazsi za poláganyom napájamo?

Kony 10—15 litrov vodé vzeme na edmouk v-szebe; eta voda sze z-preczi mociejou vleceé z-guza v-zsaloudecz i v-krvajicze, teda pred-szebom tiszka vsze, ka na pouti nájde, i tak ono krmo túdi, stero je kony esere komaj pojo; za toga volo jo zsaloudecz nej ka ni nemre pocerzati i sztvári na niksi haszek ne pride, nego sze z-te hráne i nisteri táli, kakti na peldo ovesz — od vodé na krvajicze goru zgrábijo, tá sze sztiszucije, od-koj sze krvajicze nalehezi zvuzs-gejo i sztvári szart zrokújejo.

Vu Francozskom országo szo probo delati z-ednim sztárim konyom, steroza sze po obrozi vesazsi napójli i potom za pol vöre doli bujli. Zvizerivali szo nyemi zsaloudecz pa krvajicze i tou szo na pamet vzéli, ka je obroka te nájkveki te sze vo bio popráni z-vodou v-zsaloudecz, nepocerzamo je prejk odneseni v-krvajicze, malo sze je taksega najslo, steroza je zsaloudecz v-szebi zklúto i pocerzao.

Vszaksi vért tak paziti more na tou, ka de konye szamo z-ednou dobrou pol vörov pred poláganyom ali z-ednou dobrou pol vörov pred polágany napájao.

Jáko postúváni goszpon Szpravitel!

Vu 4tih noviná 1887. leta 27. brojli je szponimano bilo, ka z-Gederivocz, Krajeje i z-Szodesinecze deza vu Radgonu v-sio hodiijo, — i jazs zem batriven tem novin esenyarom na zinye dati, ka je z-nasega országo joleg miniszteriszkozaga rend-letele ne szlobodno dzezo pred 12 letom inam v-soulo dati, i na to gledouso szo solszki poglavárje od králeszkozaga solszkozaga inspekto- raezskrát osztro naroesenje doubiti, naj bi neboljvi sztarije, ki dezo li v-Radgonu posilajo, osztro kastigani bili. Ali poglavárje solszki za volo rod- binstva i szomszodov, tak túdi skolnik, szo szploj tej 4 leta, ka tá sola sztoj, takse tridokone sztarije zagovarjái, kak je mogose bilo. To szo pa ne szamo do 12. leta dezo tá posilati, nego zaeztiekie túdi i takse, stero sze eti 1—3 razezde szpuiili. Ah tá hüdóbija je sze mogla kastigana bidli, ar je sze vees zagovarjaje nika ne valálo. Za toga volo szo sze te nisteri sztarije kak szersnyorje na skolnika szpali, ka zaka od nyuve hüdóbija jogyzókonyv pisaje, i vöpkaszújejo poglavárom, sto kama v-solo hodi. Pórfli szo sze, ka tá díjo deza, kama seóje, i tak túdi v-Radgonu, esi szo sze telko let tá posilati, ka nyim to miniszter pa misse nezabráni, ar je vszaki sztaris szvojeimi deteti goszpoud i t. v. To solo pa z-skolnikom vred vkraj szprávjio. Najli szo túdi taksega eslovek, ki je moe telko dmszevzsti i domovinszkozaga esítinye v-szrezi i napizajo za te nekricivno pot- varjanye k-miniszterimoi. Ali to kudasko odavanye je nika ne valálo, ar vármegyözski törvényhatóság i králeszki solszki inspektoz szo próti sztali, i eszi je poszlani bilo te novi határozat, ka sze miniszteriszkozomki rendeleti podrvzsti morejo, i ti próti sztojeisi naj bodo osztro kastigani. Te határozat sze te tisztim sztarimoi vo lo soli vó rázlagzo, i jazs kak skolnik i solsz- kih poglavárov notárius szam sztarimoi znyoves na szrezo gvuesao, na kelko je potrebno, naj sze nasa dezo vögrzski veszjo, i kak nasega országo pórgarje sze naj tú domá odhárujo. Nam je vögrzski jezik doszta bole pot- rebno kak nemski, ar od vármegyöva, od biroviye, od arvaszeka, od grüntne- kuzga, tak túdi od fiskálisov, papov, notáriusov, skolnikov i t. v. I szamo vögrzeka píszma dobimo, i tak nevili je to, esi szí sto nevej presieti i ne razni, i tak je prisziljeni veszái v-nájkvekm deli nikakoga isztkai, ki nyemi raztolmaesi. Kelko túdi sze pa poleg toga znori, ali pi talingji, pri sztrvsi ali drögom dugoványi esi vögrzski nevej. Nasemi lüdszvi bi túdi jáko pot- rebno bilo z-dobrimi vögrzskimi knigami ali novinami esenyom szvoje znan- ostni obilvájati, ar v-zdájsnyem ezajti li szamo vneseni küntsen eslovek valá kaj, i szí znd pomagati. Domovinszki jezik je pa vszákomi nasemi do- movinesari potrebno znati. Vu Radgoni pa nej ka sze szamo vögrzski jezik nevezö nego túdi vögrzske zemlé popiszek, nase zgdovino i nase pravde nej, stero znanostni szo tak vszákomi nasemi vögrzskomki eslovekí potrebe; i zato nasa deza ka v-Radgonu solo hodiijo, nej ka nedo znati kak gorod- raseseni, szvoje düsznásti i szlobosetne tak na szvoj, kak na övör pohárvjio i domovine haszek szpanyavájati, nego da szo sze ne szvojo domovino, liki li

nyega, eseri szo ka niti nej pitale, kak sze esüti. Vuzvem sze je tou kázalo, ka je on tú sze vissegye bremen.

Po obedi szo te tri szesztze vüni na ternázi szedele, i hiszna vertinya — Örszika — je právila:

— Oeso szam sze sze navollia. Jáko lagoje návade májo, stere nemrem terpeji, Leško bi boliko postenyje mele da bi ga zdaj sze vüre kszebi vzéle. Jazs ga sze dazse nehom terpeja.

— Jazs zdaj nemrem — právi Anna — z-mozsom odideva na B-Füred.

— Pri nász pa nega meszta — odgovori Mariska. Szároga kam nevem djáti. To jedüno vissegyo hiszo szam tá dála vuesiteli.

— Ka bomo tak esinüli z-tejm sztárim?

— Esese je zadostja mocsen, naj dela. Drügi taksi sztarcei za písáese sztánejo pri vármegyövi pa szí szami szvoj sztrosek priprávjio. Rada bi znála, zaka nebi nas oesa túdi tou mogao vesinüti? — Delo na veszljé i zdavjé szlüzsi.

Ravno na tou je nikák pri vrátaj z-ezinako.

Eden dobro obleseni túhínszki goszp. eslovek je sztoupno na dvorisese z-rozsami naszejio i edno drágo lejpo skrinjiczo je pod pazjami prineszao.

— Koga isesejo? pita Örszika zmatileszo.

— Szároga Kartalyia goszpoda — je odgovoro túhinecz.

— Ah veli Anna esbaszto. Pa esese toga sztároga more sto isztkai?

— Nemre szí szvoje dolo indüi vrad szpüvüti — sze touzi Örszika i k-tühinezi sze obérné z-terdim glázszom govörseá: „ka seséjo znyim?”

— Prineszao szam nyim nyave küncse, veli túhinecz ponizno, stero szo inda na méne zavüplati, pa túdi li 30 jezero peceze, stero szo meni poszodüli.

Ah! zdaj bi terbelo vidüti, kak szo sze lieza zí trej lagoji esz nauig- loma premenjila, — kak je Örszika v-te zntrosnye hisze bajszala z-lejpin esersztárim glázszom zavavájouca:

— Apa, apa moj túbléni! Naj vü idejo drágo moj apa! Za nikoj vo lo isesejo nyih.

Sztarecz je naprej prisao pomali. „No sto je? pita. Ah oni szo drágo priate! Tak szo priszezli to „málo vrodnost”. No tak hodno notri, naj prescsem. Takse nej terbej pred dezouvo esinüti.”

(Konecz pride.)

kötelességeiket sem teljesíthetik, egy a saját mint polgártársai és a haza javára. Az olyanok tehát, kik saját hazájukat nem, — hanem csak idegen (Stájer) országot tanultak megismerni és szeretni, jó hazafiak nem lehetnek. Különben pedig eljöhét az az idő is, hogy községi és iskolai előjárók csak oly egyének kijelölhetni és választani fognak, kik a magyar nyelvet bírják. És könnyen meglehet, hogy a mostani apákat öreg korukban majdan felnőtt gyermekeik és unokáik szidni, sőt bántalmazni is fogják a rajtuk elkövetett hazafellessággukért, hogy őket magyar iskolába nem járatták és magyarul nem tanították. (Vége köv.)

Helyi és vidéki hírek.

— **Harterer Károly** muraszombati lakosnak képékben álló rozsat kün a mezőu valami kelletlen gazember felgyújtotta s abból négy keresztet elvett. A beszűllanások ilyen nem eddig ismeretlen volt Muraszombatan, úgy látszik a gonoszvétel megirigyelte az adrianeizmi dicsőségét.

— **Igen helyesen!** A tótsági és a szent-eleki polgársághoz tartozó lelkesek ó mentsége a megyés püspökök feliratot intéztek, amelyben azt panasolják, hogy a körjegyzők több helyen vasnap délutánre idezők be a népet és ekként elvonják őt a vasnapra isteni tisztelőttől, ennek folytán ő mentsége átiratilag megkereste a megyei atipisáni hivatalt az iránt, hogy rendelkezés utasítassanak a körjegyzők, miszerint a népet hivatalos teendő miatt az isteni szolgálatról el ne vonják. Reszünkben csak helyeselné tudjuk ezen intézkedést, manap különösen, miután az egész művelt világ a vasnapra munkaszünet törvény útján behozatala elétek okoskodik. Hogy az ember vasnapon csupán csak azt tegye, ami okvetlenül szükséges, erre nemcsak lelki-kének van szüksége, hanem szüksége van arra az elejzozott emberi testnek is. Lehetséges volna talán a körjegyzőknél is, ami általában a bíróságoknál be van hozva, hogy az ügyes bajos emberek panaszaikat, tudakozódásukat csak a hét bizonyos előre kihirdetett napján fogják meg, ennek meg van az az előnye, hogy a jegyző is jobban beoszthatja munkáját, és a tanácsot kereső ember is tudja, hogy a kihirdetett napon a jegyzőt bizonyosan irójában találja. — Azért pedig, hogy a népet nem vasnapon idezők be, hanem szükség esetén hétköznap vonják el munkájából, — sohse féljünk, hogy koldossá lesz, mert a szorgalmas becsületes emberek rendszeren kevés-igyes bajos dolga van s ha akad ilyen, amit ezáltal mulaszt, ha akarja, könnyen helyrehozza a hét többi napján, a munkálatlan ember idejét pedig az is hiába kimelel, az ha szeret tehát, a legbürgösebb munkaidőt is elesavarogja.

— **A pertocsai tanultói pályázat** alkalmából értesülünk arról, hogy akadt egy pályázó, aki folyamodványát vend nyelven nyújtotta be az iskolászekhez és azt mondotta benne, hogy megválasztása esetén szívesen tanít akar vend akár német nyelven, amint a szőlőknél tetszik; sajnálkozunk e fiatal ember felett, hogy egy látszik nem vitte annyira, hogy tudni, miszerint a tanítás nyelvének nem ő, hanem a törvény határozza meg. — Jól esik azonban tudnunk, hogy ezen nagybangu mondásával nem sikerült neki gimnáziumot fogni, mert 2 szavazattal 9 ellenében elbukott. Amint halljuk, egybeitt sikerült neki a muraszombati járásban lábat megvetni; ezáltal nevé elhallgatott, de legyen elkészülve, hogy hivatalos működését figyelemmel fogjuk kísérni, s amennyiben eljárása törvénybe fog futkálni, annak nyilvános bírálatától épen nem tartózkodunk. — Lapunk több barátja tudni fogja kiról van a szó, aki tudja, résen legyen.

— **A hidak rosszasága** és a közlekedésre veszélyes állapotáról azt ismét az ének. Nem azért hozzuk fel annyiszor és annyiszor ezt, mintha azt hinnék, hogy az illetékes hatóság végre valamira erőt tudományt fog venni, nem, annyira képzeldököl nem vagyunk: hanem felémítjük azért, hogy ha egyik vagy másik megjelölt helyen valami szerencsétlenség történik, senkinek ne szolgálhasson ürügyül „hja én ezt nem tudtam!“ — Brezové község Lohomér fellől végén áll egy alig 7 láb hosszú hid, egy 6 mélység felett, korlátok nélkül; a múlt évben egy szegény somogyi paraszt gabnai szekérével beledült, pedig nem kerülte 2 frba 2 korlát felállítását és legalább előre volna véve a lehetőségnek, hogy ember, állat nyakát törje. A szakoczei malomnál az első hid padlója lyukas, korlátja nyenes alatta mifél áles mélység; a topoloczi malom vízvezető csatornáján álló rozszat hidon Isten kísértés keresztül hajtani. Ideje volna már ezeken az állapotokon változtatni.

— **A veszprémi püspökségre**, mint a hír beszéli, valószínűleg Hidassy Kornél szombathelyi püspök fog ő felsége a király által kineveztetni.

— **Elkeseredésből tolvaj.** Plachterich Rudolfné szent-györgyi gyógykóvász neje egy bűntörténet ügyben Koblenzer Ignácz szent-györgyi lakos tanuavallomása alapján lón elítélve; e tanuavallomás miatt az asszony borszát forralt a nevezett ellen, s annál is inkább, mert elítélése miatt csak egy élvéte jőzön férje részéről fildőzetett. — Folyó hó 5-én éjjel behatolt Koblenzer folyosójára s ott egy ponyva oldalát kimetszván, abból 50 frt értékű posztó neműt ellopott. Már némileg megnyugodva kezdette a posztóneműket ruhának feloldozni, a csendőrség azonban nyomra találván, Plachterich Rudolfné a megtörtént házkutatás után, mely alkalommal a lopott szövetek megtalálhatták, őszinte vallomást tett és a bíróságunk átadott.

— **Bokán János** szent-györgyi lakosnak 1/2 holdnyi buzáját folyó hó 10-én virradóra ismeretlen tenet lekaszálta és ellopja. A gyamu Sajt Houa szent-györgyi lakosnéra irányult, kinél a csendőrség által meg is találtatott a ganajba ászott buzaszalma. A vizsgálat megindított.

— **Gyümölcs tolvaj.** Poestes Károly márkusózi lakos, Söhr Miksa ottani birtokos bérés folyó hó 17-én virradóra Pünter Antal márkusózi birtokos nemes gyümölcsökkel teljes kertjében próbált szereséni, de rajta vett, mert a gyarkorlót gazda, ki nem is annyira gyümölcsének ellopása mint inkább gyümölcsfáinak meglépsése miatt lón kivánsai a hivataln vendégre, — oly igyében nyomozott, hogy nemcsak a tolvaj, hanem annak ágya körül a lopott kájszínberezek is megtalálta. A tettes a csendőrség áfolt elfogatván, a bíróság elé állítottat, ahol nemcsak a tettes beismerte, hanem olyan gavalér volt, hogy egy néhány szeretője — mint büntársait is megnevezte.

— **Ártatlanul szüvedett.** A Csáktornyan megjelenő „Muraköz-czimű lapban olvasunk a következő szomorú esetet: Egy kapelscsái lakos feszült viszonyban levén szomszédjával, beste az alkalmat, hogy valamiképp kárt tehessen benne. Az alkalom folyó hó 11-én este kínálkozott, amidőn a koreszban a kukoricza göré mellett észrevette egy mozgó emberi alakot; ez nem lehet más mint az ő ellensége — gondolta magában — és vad dühben egy hegyes karral dobott fejére. Előes sikoltás és jajkiáltás követte a dobást, mely nem a vélt ellenséget, hanem egy ártatlan 13 éves gyermeket talált. — A hegyes karró a gyermek hasába faradt, minek következtében az masnap meghalt. A gyilkos ellen a bírói eljárás folyamában van. Hja régi igazság, hogy a szenvedély rossz tanácsadó!

— **A szőlő gondatlanságának egy újabb áldozata.** Vég István molnár-szecsődi lakos 1/2 éves Julcsa nevű lánykaja folyó hó 12-én magára hagyta, a kert végében folyó Rába partján botorkált, s behatoltságában a folyóba esvén — belefullt.

— **Villám csapás.** Alsó-Pálokun (Zalamegyében) folyó hó 11-én este fél 10 órakor a villám a róm kath. templom tornyába beütött, s itt több

lelkei ország (stajárszki) névelési szpznati i lübiti, dohri nasi domovinszki szivozie nemrejo biddi. Ovási pa zna vreme priditi, ka do za obcinszki i solszke poglavare li taksi odobrání, ki vgrszki znájo, i zna sze pripetiti, ka odrazena deca do srozje sztare sztarise pszivali i tudi száli za ton, ka szo nyé vu mladostni nej vgrszki dáli vesiti. (Kon. pride.)

Domácsi i zvüszki glászi.

— **Harterer Károly** szoboszki mesztancsar szo na nyíri méli szto v-krise vkúp szklajene, niksi hüdobnyák gazember je ono vuzsgo, — i stíri krize ga je zgrelo. Szrditoszi, nevosenoszi je taksa péda esese v-Szoboti nej previala. Tak sze vidi, ka je té hüdobnyák nevosenosi bio Adrianezov zmoznoszti.

— **Trno dosztojno!** Z-tótsági i St.-Eleka esperesia szo plebánosje szo milosztivnói püszkei na znánye dáli i touzilli, ka notáriuske vu veese mesztaj po nedelaj prepoldnom pred szebe dajo zavopadati i tak nyó od bozse szlúsbe vkraj odinójo; — na eto szo te püszep prek piszli k-riciszpánt, naj oni vu dajo rendeliványo, ponleg steroza ti notáriusje to lüsztvó od bozse szlúsbe vkraj ne vzenajo. Mi tou za dobro szpoznamo, naime zdaj, gda te ezgji szejvt na tom esedni, ka po nedelaj naj sze nika ne dela. Ka te eslovek v-nedelo szamo naj tou esini, ka je zaisztino potreбно, tou nej szamo dúsa, nego to trüdnó tejobrejtje tudi. Lshko bi moguesno bilou pri notáriusaj tudi tou notri prineszti, kak pri biroviaj jiszte, ka szo eden den naj vó odnossi, gda szejvo tozbe tanács prosenyé lekho dopreszjejo, tou ná szejvo mozeszti, ka szí notáriusje tudi szejvo dela lekho gor raztalajo, i tá tanács proszedei do zagvüno znali, sleri den notáriusa domá nájdóje zagvüno v-kanceláriai. Za toga volo, ka to lüsztvó nej v-nedelo, nego delavni den, esi bár nyega od dela vkraj pozovemo, — nigdár sze nebojmo, ka bi za toga vola na kodistvo prisao, ár szkrblivi posteni eslovek malo tozbeni del má, i esi sze pripeti, ka potom kaj zamüdi, esi esé tódvina ovi dnévaj tou lekho dopreszje, manýka vremen pa tak zaobstom milýjes, on i je moguesno, gda je to najszljensje delo esese ono tá zahodi.

— **Kák nam je nazványe dano,** na Portocsi je solszkoja v-estela odobrányo bilou, i najszo je eden taksi, — ki je za vnesitela tá steo priti, szejvo instantio szlovenszki napiszamo notri daj, vu nyej je sztalon, esi nyega odobrányo on de rad nemski ali szlovenszki vesio to dezo, kak sze tim sztarisom vidi; milýjemo toga mládoga esloveka, ki kak sze nam vidi nevej tou, ka szo vesenyá napredjaványa po kaksem jeziki more dopresziti, ka tou törvény vó povelj, — dobro nam szpánde tou znati, ka je sztojim govorejnyem nej mozgo gimnázia zgrabití, ár je szamo 2 szlavanyi dnubo, te odobrání pa devét, kak esüjemo v-drügim meszki v-szobosztkom jarasi bode moguesno szejvo ngou dolj poloziti. — Vezdaj nyegvo imé zamuesimo, ali naj bode pripelvan, ka bomo na nyegvo dúsztoszi delo szkrblivo pazli, i esi de nyegvo esinejye prouti törvényi, toda sze nebomo nazaj zdrazavali nad nyim szouditi. Esi novin priatelje tak znájo od koga je gues, ki zná gotov naj bole.

— **Od lagaji mozstom,** i ponyi nesrečnoje potiványe guesi pá ta povekna. Ne peraszemo tolko i tolkókrát tou uprej, ka bi ton vüráli, ka ona oblást, stere sze dosztaja, ednek dnök od toga znánye naj dabi, nej na tolko szmo nej zavueseni, nego zatoga volo napredjavánama, ka esi sze na ednom ali drügim meszki káka nesrečno szgylí, naj nisse nemore praviti „hja jazs szom tou nej znao!“ — Brezozskom hatari prouti Lohomeraj jiszte eden meszti, steri komaj 7 suhov dugi, pod nyim edni klaffer glojka graba, brez podprnyásov, v-premionosno lóti je Sznygyszkoja eden fouter szlje pelao i tam sze je z-kouli i z-konyi notprezergo, pa tam ti potrební podprnyásov naprávlyne bi nabi l frt kolono, pv bi sztem tálom prevzeto bilou, ka bi te eslovek ali goredó bi szí naj sinyek sztrlou. — Pri szkakozskom mlíni je meszti hüdi, tou je tou mozszieszo szo hüde, podprnyásov nejga, pod nyim je globoesina na 1 1/2 klaftra, — pri topolozskom mlíni na esatoni sztojmesom meszti Bug ne dáj, ka bi stoj prek gnao Vremen bi sze bilon one vu dober rést posztaviti.

— **Na veszprémszko püszkeki,** kak gues ide, Hidasy Kornél szombathelyszki püszep bodo od szvetlaga krála vu imenavtu.

— **Od szalszoti tolvaj.** Od Szvetlaga-Gyürgaja Plachterich Rudolf kovácsa túváriszta je vu ednom kastigánya vredóm delo puleg Koblenzer Ignácsa szredosztra oszojena bila, — zatoga szredosztra volo je ona zsená na nyega esemarna bila tam bole, ár je nyéni túvárisz praganýna bila, — ete mejszeze 5. dnéva vnosi sze je szkrivomo v-Koblenzerov gang notri potégolna, tam je vu ednoj ponyávi vees fále bláza bilou, tá ponyavo je gor vrezala i odnut je za 50 frt vrednaga szklýka vkradnóla Zse je zmotrovim tálom z-toga vkradnyenoga szklýka zacsolna grán rediti, ali zszandrije szo ton zacsütüli, i nyéni hram szo vó ziskalki, tam szo to vkradnyeno blágo nasisli, valdávallya je tou delo száma, i sze je prek dána birovi.

— **Od Szvetlaga-Gyürgaja** Bokán Jánosou pou plíga pszenice je 10. dnéva etoga mejszezta dól pokoseno i vkradnyeno. Meneza je od Stz.-Gyürgaja na Sajt Jeléno vrszena, i tam pri vuzgju vu gnoj pokopano pszenico szo zszandrije nasisli. Prouti nyoj je vizsgálat rendeliváni.

— **Száz je kradno.** Z-Markisavecz Peestes Károly Sobár Mikso tam bodueszega goszpodna bérés je ete mejszeze 17. déu v-zorzaj va Pünter Antala szadovenom píngredai szreco negro, ali zgübo jo je, ár te szkrben vért nej ka bi nyegvo szád vkradnóli, nego ka naj nyegvo lejpo drejje naj ne oderejo, je zelen bi toga nepozványoga goszta vu fónke dobíti, — tak szkrivo szljejo, ka nej szamo toga tolvaja, nga te vkrádnyene lejpe marule je v-nyegvoj poszteli najszo. Nyegza szo zszandrije zgrabití i pred birovia posztaviti, gde je nej szamo szejvo tolvájó valdávallyo negro esese taksi gavalér bio, ka je szejvo pajdaso ki szo zszym kradnóli, tudi vó ovado.

— **Ne dúszno je trpo.** V-Cakovézi vódvánaj tak imenavtu „Muraköz“ novinaj esestou tou szaldosztu pripetje: z-Kapelscsáka eden mesztancsar vu lagovaj szatvi bio sztojim szszoudim, vizsgálat je na tom bio, kak nyemi moguesno bole káksi kvár napraviti. Péltika sze je nyemi ete mejszeze 11. dnéva szakszálvára, gda je pouleg kukureszýka napamet vzeo gjobuesze esloveze lejto; tou nemore zrédi búti, kak nyegvo nepríatelt, szí je vu szebi niszlo, velkí esemere je eden ospiesni kolok lícsó pri nyemi. Na té líies je veliko javányka kries zisao, nego je nepríatela, — nego 13 lejst szlaro dejte lícsó. Te ospiesni kolok je toni deteti v-eservou prisao, za steroza volo na drügi den lo dejte mrló. Toga gyilkosa birovia sze vu rokaj má.

— **Roditelov neszkrblivoszti** novva péda. Molnár-Szecsőda Végé Stevana 1/2 leta szlara Julcsa deklina ete mejszeze 12. dnéva száma domá osztala, pouleg lízse teesé Rába i tam kolí bodla, notri je szpádóla i zalezála sze je.

— **Bliszki vdarjenje.** Spodnyem-Páhozei (v-Zalavarmegyövü) ete mejszeze 11. déu veszér 10 vóri je bliszk vu kath. ezérkvi tören notri vdaró, tam vees mozszieszo oszmondó, v-ezérkvi edno szsztavo stílom vred vsze raztergao.

— **Étoga mejszezta 9. dnéva** veszér okouli 8 vóre je veliki ogn bio v-Kaniszi. Tak imenavne „Simon“ keresné rusz sze je vuzsgao. Na pouli je doszta szlamé, pohiszta i gvanta bilou, tou sze je zacsolno goretí i

gerendák megperzszeire, a templomban egy zászlót nyelével együtt foszlányokra tépett.

— **Nagy tűz volt Kanizsán** folyó hó 9-én este 8 óra tájban. Az egy nevezett „Simon” korcsma teteje gyuladt ki, s a padlásán levő nagy mennyiségű szalma, bitor és ruhaneműek a tüzet annyira elesztették, hogy a gyorsan megjelent tűzoltóság a háztetőt és a padlásán levő holmit már meg nem menthették, sikerült azonban mégis oly eredménytől dolgozni, hogy a szomszédok épületek semminem kárt nem szenvedtek. Mind a ház, mind a bűnéget holmi biztosra voltak. A tűz keletkezésének oka valójában nem más, mint gyertyával avagy gyufával történt gondatlan elvándorlás.

— **A folyó hó 15-én** Bellatinézon megtartott marhavásáron egy kis örvendetes áremelkedés volt észlelhető: meglátszott a jó termés eredménye a vásáron, amennyiben igen sok volt a vevő, ami meglátszik abból, hogy felhajtatót 832 drb s ebből eladatot 513 drb.

— **Hosszu életkor.** Somogyegyház Csohány el egy Nagy Ferenc nevezett szellem ember, ki már 131 esztendő — született 1756-ban: korán árvaságra jutott, pásztorgyermek lett, s utóbb katonának besorozták, ahol 30 évet szolgált. Beteg sohasem volt eszt, mint magának, teljes életét át folytatott szigorú merkeltségének közséi, mert sohasem ivott többet mint amennyi egészségére vált.

— **Vakmerő tolvajtás.** Most Rudolf vendéglőnek a bírósági börtönökkel szomszédos kertjében a gazdának egyi búzakezét képező őrési foglyagyma díszlett, de megirigylet valamik eszkefogó a dícsőegét s folyó hó 18-án virradóra az összes foglyagyma termést ellopta. A kertet elő magas kerítés védelmezt, s a tolvaj ki van tevé annak, hogy a börtönört szóhaból eszkevezik és irgalmatlanul lepujtatták.

— **A lovak árának emelkedése** várható a legközelebb. Ugyanis a folyó év elején egy állatok a dolok, hogy nagyon közel voltak ahhoz, miszerint országunk és Oroszország között kitar a háború, a miniszterium emellegya, nehogy háború esetére drága pénzen kelljen a lovakat vásárolni, folyó évi február hónapban elitotta, hogy idegen országba mitőlünk lovakat kivigyenek folyó hó 19-étől fogva azonban szabad ismét a lovakat idegen országokba kivinni s e szerint több levén a vevő, az eladandó tárgyak jobb árát reméltjük.

— **Furiakovich Zsigmond** maruzombati uradalmi tisztartó a földművelés, ipar-és kereskedelmi miniszterium által a maruzombati járás területére gazdasági tudósítónak nevezetett ki. E tiszteletbeli állás tudvalegő Verén Ferenc halálával üresedett meg, kinek ismét hivatali elődje boldogult Hutter bátyánk volt.

— **A Szombathelyen** megjelenő „Torma” című cizlap legutolsó száma igazán melegen, és érdemlehes képest emlekit meg Muraszombati képviselőtestületéről, a mely legutóbb a tenető kerítés helyreállításának kérdését bölesen agyonhathározta. A közlemény így hangzik: „A muraszombati temető.” A maruzombati temető kerítése nagyon hiányos. Az egyike közlelbi képviselő közlegyűlésen arról volt szó, hogy helyre kellene állítani azt a kerítést. Voltak azonban akik ellenzők nézetet vallottak és ilyen indítványt terjesztettek elő: *Mivel attól, hogy a temető halottjai megszökjenek tartani nem kell, a kerítés helyreállítása szükségesnek nem tartatik.* Bizony Isten nem nagyon sokkal okosabb a hozott határozat ennél a boldog indítványt. Évek óta szúrja a közönség szemét az a kerítés; mert már van a temetőnek saját „temető pönzstára”, s abban annyi pénz, amiből legalább a kerítés első részét megcsináltatni lehet, s most határozatot hoznak, hogy előbb kikutatják kié a temetőt, majd aztán beírattik. Nem lehetetlennek, hogy a nemes tanács akként bölekedett: „Mivel attól, hogy a temető halottjai megszökjenek tartani nem kell.”

— **Váratlan meglepetésben** részesült folyó hó 17-én Muraszombati úri közösség: egy kis barátaság kirándulásra lón egy vár vállalkozó ember által kiinvitálva az ugynevezett pap erdejébe, s ott egy nyári mulatság kiválómainak teljesen megfelelő berendezést talált. A forró vörü fialtság természetesen azonnal a talp alá valához látott, és nem esüggő elővel rugta a port egész késő setélig, amidőn az egész társaság zenevel együtt bevonult. Most Rezső vendéglőjébe, ahol ismét efféleg folyt a tánc, pezsgött a jövedy. A kellemes meglepetés előzőleg Feschinger Győző ur volt, aki ezért méltán köszönetet érdemel.

— **Kenyerészt öröklött buzából.** Egy francia nemesről oly eljárást fedezett fel, a melynek segítségével a meg nem öröklött buzából is lehet kenyeret sütni. Abból indul ugyanis ki, hogy miután vannak a buzából oly részek, amelyek táplálkozásra nem valók és ezek nem vesznek el teljesen az örök által, az általa felfalált módon ezen használatlan részektől a buza minél nagyobb mértékben megfosztassék. Az eljárás abban áll, hogy a buzát egy fél óráig áztatják vízben, amely fél óra alatt mindig kevertik. Ekkor a vizet lebozátják róla és egy gömbölyű ezimből készült rostaféle hengerbe helyezik, s abban való forgatással a korpát róla lekoptatják. Azután megáztatják langyos vízbe, amelybe előzőt van keverve, s ezen áztatás végére fel tiszttára gyurják és megcsüttik. Hogy azután megcsüthető-e ezen újdonsült kenyér, — arról nem beszél a krónika. Aki kívánsai reá, próbálja meg.

na teliko, ka szo ti feierverkarje vkúp prisi na gasenyé i oni szo nej túdi mogli pogasziti, ali na teliko szo dönök brániili, ka szo te szonszidno hizee niksega kvára nej trpele. Kam hizza, kam pohisto je assekrualivno bilon. Zrok toga ognja nej drúgo bilon, nego ka je tam níkák neszampatno z-pozsvetom ali szpiezami hodo.

— **Tekajonesi mejszeek** 15-toga dneva v-Böltinezi oberdzsánon szenyi edno malo veszelszka cezjeja je bilja viditi, — od dobre povuanye na szenyi je doszta kúpečov bilon, ka szoga vidmo, da szo 832 falatov zsvinegor odedalni mo sztej so 513 falatov oudaio.

— **Dúga teja.** Somogy vármegyéi Csoknyi zsvé eden po imeni Nagy Ferenc zselár, steri zse 131 lejt sztar, naroudo zse 1656 leta — rano je na szirotnszko priso, paszterszki peje je grátro, szledi szo ga za szoldáka notri zéli, gde je 30 lejt szlúsko. betezen je nigár nej bio, tou kak on szám pravi — vu cezjeon nyagvon zstiki oberdzsánon redi má hváitii, záto da je nigár nej vevon púo kak nyemi na zdiravje bilon.

— **Vápana tovarzija.** Most Rudolf osterfaji pri kr. biróviji teszsezon ogracecki edno gízalavjeje je bio nyuv velki eszsznek, stero je níksi szvinyár nej voveszo, ino te mejszeek 18-ga dneva v-noesi cezji eszszneka povuanye je vo vkradno. — Ogracecki klafter vizsiki plout obrami ino touvaj je vo djáni tisztoim, ka ga z-robszke hizee v-pamet zemejo ino brezi milosega ga doj szprávjio.

— **Közvetszka cezjeja** de vivesnyia lejko esákamo nájlizse, záto ka je delo zaszetek tekujosega leta tak sztalno, ka szmo blúzik bilfi tisztoim, ka nas ország ga ruszski mel bojno peflejo, miniszterium je pouleg tega nej kabi vojznon ezaji konye drágo terbelo kapúvati, február mejszezja je prepovedo, ka zvonsski ország od nász konye vónészki neszmi, od etoga mejszezja 19-ga dneva mo je pa szlobodno konye zvónészki ország vóneszti ino pouleg toga je veis kúpečov, po steron túdi lejko bougo cezjeo esákamo.

— **E szűkcsiki ingev.** Du ott mo so tou vervali, ka je na zsvitii de nájvicski lagav Heidebergi, v-tom szledéyem vrejvieni zse je poszvedo esilo, ka v-Heidebergi bodonezaga lagva esese véksi i sztarjeji vu Ludwigsburg városi v-Prezszkomo szestje. Kak pizsna szvedozszo, te lagav je napravlen 1655 lejt. Te lagav je napravlen 30 rasztov. — 5 búkii i z-edne grúske dong. V-nyezja ide vevs kak 1700 akovov, obszlednyim je napunyeni 1847. lejt, i od tizti mo je puo.

— **Hítro vrascsényi.** Svájzeji je odia ostaria bila, kama je doszta lúdi hodo, nej davno szta dva potnika tam szállas poszta. Hizee szo vze púo bilfi, te kelnerje szo zse eszdniili, kama denejo te potniko. Na szledéy nyin je na pamet priso, ka v-ti pouleg bodonesi iramaj zeste edna hizza, v-sztero szo poszti nej notri púcsavári, ar szo gazda tam dzerszvi szvoje blágo, stero szo nej nézadi, ali potrebosno touvey na níkoi szpravi, ino potuokom je vze edno bilon naj szamo pred sztejo prido. Hítro szo vkúp upravilii devj poszti, i te trádii potnici szo zse na potuokoi szprávitii. Eten je táksi szkavizii beteszuk — hypochondriks bilo, ki zse je vszakom betegi vevavo bití terpeszi, záto szo nyuga blízsnanyi na pólfuanye poszta, naj ka malo preszama. Polnoesi zse te drúgi na z-vojnósztojv kriesanye prebidi: „za Bouga ka je tou?” pila ga bojavivo, miszta szo je ka szo touvajje na nyidva vartitii, v-toj hizi za edno oesno megnyéje je vo z-pozslede szkoesno „lífti — lífti” — kriesno k-pajdasi „veszszki zse zadavim.” — V-tom ezaji zse je te ov pajdas sznaprednyim v-vojnósztoj v-velkoj kúvici izszko oblok, i v-tom ezaji je te ov beteszuk esese hole kriesno „lífti, ar zse nasti zadavim.” Na szledéy gda je zse szkoro sztolecz eden na drúgoga szpaldo, je te pajdas k-ednoj glazsojvi priso ali sze je na nyon numero, na steroj je rama nej mogao nájt, gde bi te lífti notri púszitii mogao, ednok je vldaro na to glazsojvi vkúp potro tak, ka szo z-glazsojve falate kapali na pod. „Osztobojen szam” zldaj novsi je guesao te beteszuk tomi branitii je túdi z-doszta bio te noemi mulatság, i potom szta hítro obvedva zsvenies zaspala. V-gójdno zse prebhidta, glédete te oblok, eszdúvavoes zvetema na pamet, ka je on ezaji, ali sztejeje te osterzta to veliko glédalo, stero je keszteni bilon posztlavno. Pravijo, ka je tou delo toga fantostnoga beteszuka z-betega szploj zvaszilo.

— **A radeini fúrdó igazgatósága** ma Tópfér Armin Jozset marburgi zongoraművész, Karl Maria és C. M. Wallner karmester közreműködése mellett hangversenyt rendez Beletpi-díj 60 kr. Kezdeté 5 orakor. Bövebbet a műsorozat.

Hirdetések.

Hamburgból Kávé, tea, Matjesheringek stb. Hamburgból

Eladási feltételek: bérmentesen, csomagolást nem számítva utánvét mellett.

Ceylon, zold kit.	5 kilo frt 6,95	Minden oldal nélküli la Casao	frt 2,80
Aranykáv, szög. ún. zamato	5 „ 6,95	Orosz szardínia	5 kilós hordóban „ 1,70
Gyűgyűkáv, zold kit.	5 „ 7,50	Marin heringek	5 „ 2,10
Arab. Mocca, kiv. tizes	5 „ 7,10	„ „ mus-	„ 2,10
A kávék jelentékeny áremelkedések folytán csak a legfinomabbat ajánljuk, miután közönséges fajok csak pár krral olcsóbbak, és ezen kitűnő fajokkal nem versenyeshetnek. Mint elővagy keveréket ajánljuk a kitűnő surragatukokat.			
Java-surragat	4 kilo frt 2,20	„ „ „	„ 2,50
Mocca	4 „ 2,50	1887. Ia. caviar enyhén sóva	4 „ 4,05
Amerikai kávéiszit	4 „ 2,50	Ia. Jamaica rum	4 Liter . 4 „
Tea			
egészségesebb mint kávé, mert 1 kilo tea annyi által ad mint 5 kilo kávé, olcsóbb is. Fajának jelenté- tesek, kitűnők.			
Szechon-grus	kilója frt 2,10	Ries, jól főző	5 kilo „ 1,15
Congo, igen erős	„ 2,50	Szago kétindái valódi	5 „ 1,85
Pecoco, onhe arom.	„ 3,50	Chili barack, kitűnő csemege 11 „	4 „ 4,80
Fecoco Szechon enyhé, ...	„ 4,70	Évad-csemegek.	
Caravana-Tea, enyhé, kiv. fin.	„ 8,80	1887 Ia. Matjes krb. 30 drb. 5 kilo frt 2,20	
Mandarin-Pecoco	„ 11,30	1887 Ia. „ „ 24 drb. 5 „ „ 2,55	
		1887 Ia. „ „ 20 „ drb. 5 „ „ 3,10	
		1887 Ia. „ „ 10 - 12 drb. 21 „ „ 1,95	
		Störhus, füstölt, legfin. debat kilója, 2,50	

Stückrath és társa hamburgi áru-szétküldés, **Hamburgban.**

En, Csillag Anna

185. éim. Hosszu örökös Loreley-hajnammal, mely az alábbi felirattal kemesi: *En, Csillag Anna, született 1853. március 15-én, meghalt 1903. március 15-én, 50 éves korában.*

En, Csillag Anna, született 1853. március 15-én, meghalt 1903. március 15-én, 50 éves korában.

Budapest, (211. 20-3.)
Királyi utczán 26.

Mária-czelli gyomorcsöppek,

Harmadik számú.

Jelcs hatású gyógyszer a gyomor minden bántalmait ellen, és felhívulhatlan az étvágyhiány, gyomorégőség, rossz szaga lehellet, székék, savanyu felbűfögés, kólika, gyomorhurut, gyomorégés, huykó-kepdés, túlságos nyalka-kepdés, sárgaság, andor és hanyas, lófájás (ha az a gyomorból ered), gyomorgöres, székzsorulat, a gyomornak túlterheltsége etel és ital által, gízszta, lép-és májbetegség, ugyúztien arany-eres bántalmak ellen.

Egy üveges ára használati utasítással együtt 35 kr.

Központi szétküldési raktár ugyyan és kieszinyben:

BRADY KAROLY

„az Oragyathoz” ezimzett gyógyszeráraban **Kremzerben.**

Kapható Muraszombatan: BÖLCS BÉLA gyógyszeráraban a „Magyar Koronához,” valamint az ország minden gyógyszeráraban. (45. 52-10.)